

Пропозиції та зауваження кафедри кримінального процесу та криміналістики Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» № 8219 від 23.11.2022 р.

Законопроектом «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» № 8219 від 23.11.2022 р. (далі за текстом Законопроект) передбачається внесення низки слушних змін та доповнень до Кримінального процесуального кодексу України з метою створення законодавчих умов задля забезпечення поетапного введення ЄСІТС у кримінальне провадження.

Проте слід звернути увагу на деякі недоліки Законопроекту та висловити наші пропозиції:

1. Викликає подив, є недоречною та нелогічною у кримінальному судочинстві пропозиція авторів Законопроекту доповнити абзац 2 частини 1 статті 35 КПК положенням, що «фізичні особи – підприємці та юридичні особи, зокрема державні органи, органи місцевого самоврядування реєструють офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі та/або її окремих підсистемах (модулях) в обов'язковому порядку. Положення щодо обов'язку реєстрації фізичних осіб – підприємців є доречним у господарському та цивільному судочинстві, але не як не в кримінальному. Крім того,

за такої пропозиції видається нелогічним одночасне виключення з тексту статті обов'язкової реєстрації суб'єктів господарювання державного та комунального секторів економіки. Згідно статті 131–2 Конституції України для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура. Виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення, відповідно надання професійної правничої допомоги фізичними особами – підприємцями у кримінальному провадженні не передбачено Основним законом України. Крім того, фізична особа – підприємець на відміну від представника юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження, відповідно до пункту 25 статті 3 КПК не є окремим учасником кримінального провадження.

2. Єдність розуміння змісту та використання термінів у процесуальній діяльності має важливе значення та є однією з гарантій реалізації принципу правової визначеності. Слід звернути увагу, що деякі терміни у Законопроекті, які використовуються в інших юрисдикціях, не мають окремого визначення змісту в кримінальній юрисдикції, зокрема, терміни: «учасник справи», «процесуальні документи» та вимагають визна-

чення їх змісту в статті 3 КПК. Пропонуємо замінити термін «учасник справи» на визначений у статті 3 КПК термін «учасник кримінального провадження», «учасник судового розгляду», а зміст терміну «процесуальні документи» розкрити у статті 3 КПК.

3. Пропонуємо доповнити частину 1 статті 135 КПК положенням про можливість виклику особи шляхом направлення їй повістки про виклик у текстовому повідомленні СМС чи текстовому повідомленні у наявний в особи месенджер. Таким чином, пропонуємо частину 1 статті 135 КПК викласти у наступній редакції: «1. Особа викликається до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду шляхом вручення повістки про виклик, надіслання її поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, здійснення виклику по телефону, шляхом направлення їй повістки про виклик у текстовому повідомленні СМС чи текстовому повідомленні у наявний в особи месенджер.

Крім того, пропонуємо викласти частину 2 статті 155 КПК у наступній редакції: «Порядок направлення учаснику кримінального провадження текстових повідомлень визначається Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи».

4. Пропонуємо доповнити частину 2 статті 136 КПК положенням, що «Днем вручення повістки про виклик до слідчого судді, суду у разі використання Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи та/або її окремої підсистеми (модуля) є день отримання судом повідомлення про доставлення повістки про виклик до слідчого судді, суду на офіційну електронну адресу особи чи СМС, або наявний в особи месенджер».

Підготовлено завідуючою кафедри к.ю.н., доцентом Костюченко О.Ю.